

มหกรรมกาอ่านแห่งชาติ ครั้งที่ 4
มหัศจรรย์กาอ่านเพื่อเด็กปฐมวัยภาคใต้

มหกรรมกาอ่านแห่งชาติ ครั้งที่ 4
“มหัศจรรย์กาอ่านเพื่อเด็กปฐมวัยภาคใต้”
บนเส้นทางชีวิตวิถีใหม่

Thailand Reading Expo #4
“Miracle of Reading for Regional Children Southern”
In the way of New Normal

แผนงานสร้างเสริมวัฒนธรรมกาอ่าน สสส.

งานมหกรรมकारอ่านแห่งชาติ ครั้งที่ 4

“มหัศจรรย์การอ่านเพื่อเด็กปฐมวัยภาคใต้”

บนเส้นทางชีวิตวิถีใหม่

Thailand Reading Expo #4

“Miracle of Reading for Regional Children Southern”

In the way of New Normal

1. ความสำคัญและสถานการณ์

1. ความสำคัญ

โลกยุคปัจจุบันเผชิญความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วยิ่งกว่ายุคใดๆ ที่ผ่านมา รวมถึงมิติด้านการสื่อสารที่ยุคแห่งสังคมชนหนาผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ได้ทวีความเข้มข้นจนกลายเป็นวิถีการสื่อสารปกติในชีวิตประจำวัน และก้าวทัน ยุคสื่อหลอมรวม (media convergence) ไปสู่ ยุคนวัตกรรมรุกร้าของสื่อใหม่ (disruptive technology) โดยสื่อที่เคยมีอิทธิพลต่อสังคม เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ฯลฯ ถูกแทนที่ด้วยสื่อใหม่ที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยียุคดิจิทัล เช่น เว็บไซต์ เครือข่ายสังคมออนไลน์ ฯลฯ ซึ่งเข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลา และเพิ่มจำนวนได้แบบไร้ขีดจำกัด แม้ภูมิทัศน์สื่อยุคดิจิทัลสร้างโอกาสในการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพเด็กและเยาวชนได้มาก แต่ด้านผลกระทบและความเสี่ยงยังเป็นมิติที่มองเห็นได้ชัดเจน

และจากการสำรวจการอ่านหนังสือของประชากร พ.ศ. 2561 พบว่า เด็กเล็กอายุต่ำกว่า 6 ปี ที่อ่านมีประมาณ 2.7 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 61.2 อัตราการอ่านของเด็กเล็กมีความแตกต่างกันระหว่างเขตการปกครองและภาค โดยในเขตเทศบาลมีอัตราการอ่านสูงกว่านอกเขตเทศบาล (ร้อยละ 66.3 และ 57.4 ตามลำดับ) เด็กเล็กในกรุงเทพมหานคร มีอัตราการอ่านสูงสุด (ร้อยละ 76.2) ภาคใต้ มีอัตราการอ่าน คิดเป็นร้อยละ 56.9 ซึ่งเป็นอัตราการอ่านรองลงมาจากภาคเหนือ ที่มีอัตราการอ่าน ร้อยละ 59.1 และลำดับสุดท้ายคือภาคอีสาน ร้อยละ 55.9

ท่ามกลางสถานการณ์ที่ “การอ่าน” ยังเป็นจุดอ่อนของเด็กไทย พ่อแม่และผู้ปกครองมีส่วนสำคัญในการสร้างเสริมการอ่านให้เด็กและเยาวชนอย่างมาก โดยเฉพาะกลุ่มเด็กเล็กที่ยังไม่สามารถอ่านออกเขียนได้ ขณะนี้พัฒนาการด้านภาษาของเด็กไทย ล้าช้ามากถึง 38.2 แล้ว ขณะที่ต่างประเทศอยู่ในระดับ 5 - 10 เท่านั้น

เนื่องด้วยการพัฒนาศักยภาพมนุษย์มีความสำคัญสูงสุดในช่วงปฐมวัย ซึ่งเป็นช่วงของการลงทุนที่มีความคุ้มค่ามากที่สุด ด้วยสามารถคืนทุนได้ถึง 6.7-17 เท่าของเงินที่ลงทุน (งานวิจัยของ James.J.Heckman, นักวิจัยเศรษฐศาสตร์รางวัลโนเบล สาขาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยชิคาโก)

การอ่านเป็นหนึ่งในเครื่องมือสำคัญของการกระตุ้นการเรียนรู้ด้านภาษาในช่วงปฐมวัย ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการสร้างกระบวนการเรียนรู้และทักษะชีวิตด้านอื่นๆ และยังเป็นเครื่องมือและกระบวนการในการสร้างสายสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่ ผู้เลี้ยงดูกับเด็ก ซึ่งเป็นต้นทุนชีวิตที่มีความจำเป็นต้องพัฒนาต่อเนื่องถึงวัยเติบโต แต่ข้อมูลสำคัญที่น่าห่วงใยคือ มีเด็กปฐมวัยไทยขาดการเข้าถึงหนังสือและกิจกรรมส่งเสริมการอ่านถึง 1.1 ล้านคน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ 2561) ขณะเดียวกับที่มีเด็กปฐมวัยที่พ่อแม่ปล่อยให้ดูหน้าจออย่างเดียวกว่า 145,000 คน

องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organization for Economic Co-operation and Development ; OECD, 2002) กล่าวถึงการศึกษาเพื่อความสุขว่า เป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญที่สุดของความสำเร็จในอนาคตของเด็ก แสดงให้เห็นว่า การอ่านที่มีความสุขของเด็กเป็นสิ่งที่สำคัญมากสำหรับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาสูงกว่าฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว และนอกจากนี้การอ่านยังมีความเชื่อมโยงในเชิงบวกกับการอ่านออกเขียนได้ รวมถึงความสามารถในการเขียนและการอ่าน (OECD,2000 , Krashen,1993 , Anderson et al, 1988) การรู้จักคำศัพท์ต่างๆ ได้มากขึ้น (Angelos และ McGriff, 2002) และความสามารถทางสติปัญญา ทำให้มีความรู้ทั่วไปดีขึ้น (Cunningham and Stanovich, 1998) การทำงานร่วมกันผ่านทางชุมชนดีขึ้น มีความเข้าใจในความแตกต่างทางวัฒนธรรม (Meek,1991) (Bus, van Ijzendoorn & Pellegrini,1995) และมีสุขภาพชีวิตดีขึ้น (Aarnoutse and van Leeuwe, 1998)

2. สถานการณ์การอ่านเพื่อสร้างเสริมสุขภาวะเด็กภาคใต้

แม้จะมีความพยายามทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคธุรกิจ และภาคประชาสังคมในการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมในภาคใต้ แต่ยังมีสถานการณ์เด็กปฐมวัยที่น่าห่วงหลายประเด็น อาทิ

2.1 โรคหัด

ไวรัสหัด เป็นไวรัสที่ติดต่อกันได้ง่ายมากจากการหายใจเอาอากาศที่มีเชื้อหัดเข้าไป เชื้อหัดอยู่ในสารคัดหลั่งของผู้ป่วย เช่น น้ำมูก น้ำลาย ทำให้แพร่กระจายสู่ผู้อื่นได้ง่าย หากเด็กที่ไม่มีภูมิต่อโรคนี้อาจได้สัมผัสโรคหัด จะมีโอกาสติดเชื้อได้ถึง 90% ไวรัสหัดจะเข้าไปทำลายเยื่อบุของทางเดินหายใจ ทำให้ภูมิคุ้มกันของร่างกายอ่อนแอลง และติดเชื้อแบคทีเรียแทรกซ้อนตามมาได้ เช่น ปอดอักเสบรุนแรงจากติดเชื้อแบคทีเรียเป็นสาเหตุที่สำคัญในการเสียชีวิตของผู้ป่วยโรคหัด

โรคหัดป้องกันได้ด้วยการฉีดวัคซีน ในประเทศไทยโรคหัดลดลงตั้งแต่ปี 2555 และมีแนวโน้มที่ลดลงเรื่อยๆ จนกระทั่งในปี 2559 พบผู้ป่วยโรคหัดเป็นกลุ่มก้อน และเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในปี 2561 พบผู้ป่วยจำนวน 2,926 ราย เสียชีวิต 23 ราย และในปี 2562 ข้อมูลวันที่ 21 มิ.ย. 2562 พบผู้ป่วยแล้ว 1,908 ราย เสียชีวิต 12 ราย ผู้ป่วยส่วนใหญ่อายุน้อยกว่า 1 ปี รองลงมาเป็นกลุ่มอายุ 1-4 ปี ฯลฯ จากการเก็บข้อมูลพบว่าผู้ป่วยร้อยละ 84 ไม่เคยได้รับวัคซีนหรือไม่แน่ใจ ซึ่งเป็นกลุ่มเสี่ยงต่อการเกิดโรคอย่างมาก โดยมีกลุ่มเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ และ 4 อำเภอของสงขลา ที่ได้วัคซีนไม่ครบ เนื่องจากความไม่สงบในพื้นที่ ความเชื่อด้านศาสนา และปัญหาอนามัยแม่และเด็กในพื้นที่

2.2 สถานการณ์ฟันผุ

ในประเทศไทย โรคฟันผุในเด็กเล็กยังคงเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในเขตชนบท เด็ก 3 ขวบ ประมาณ 7 ใน 10 คน มีฟันผุในช่องปาก โดยเฉลี่ยพบฟันผุอย่างน้อย 4 ซี่ในเด็ก 1 คน บางพื้นที่พบ 100 % และร้อยละ 90 ยังไม่เคยได้รับการรักษา

สำนักทันตกรรม กรมอนามัย เผยผลสำรวจสุขภาพช่องปากแห่งชาติ พ.ศ. 2560 พบความชุกของโรคฟันผุในฟันน้ำนมเด็กอายุ 3 ปี เพิ่มขึ้น จากร้อยละ 51.7 (2555) เป็นร้อยละ 52.9 แม้สถานการณ์โรคฟันผุในชุดฟันน้ำนมดีขึ้นในภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ แต่เมื่อเทียบรายภาค พบว่า ภาคใต้มีความชุกของโรคฟันผุในฟันน้ำนมมากกว่าภาคอื่นๆ (ภาคใต้ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลาง คิดเป็นร้อยละ 80.2, 78.3, 74.7 และ 74.2)

เครือข่ายส่งเสริมการอ่านทุกภูมิภาคได้ใช้หนังสือและกิจกรรมส่งเสริมการอ่านขับเคลื่อนการทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาสุขภาพเด็กประสบความสำเร็จอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปัญหาพัฒนาการด้านภาษาล่าช้า ทูพโภชนาการ การป้องกันโรคหัด สดปัญหาสุขภาพช่องปาก การติดมือถือ ความรู้ ความเข้าใจในการใช้ยาปฏิชีวนะ ฯลฯ ในพื้นที่ภาคใต้

เกิดการรวมตัวของสถาบันวิชาการหน่วยงานประชาสังคมเป็น “เครือข่ายพลังอ่านชายแดนใต้” เพื่อร่วมออกแบบและดำเนินงานหนุนเสริมการพัฒนาเด็กด้วย

3. งานมหกรรมการอ่านแห่งชาติ ครั้งที่ 4 : พื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้สื่อสารณรงค์และขยายความร่วมมือสร้างพลังการอ่านเพื่อวางรากฐานการพัฒนาการเรียนรู้และศักยภาพพลเมืองไทย

แผนงานสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน สสส. และองค์เครือข่าย แผนแม่บทส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ของไทย พ.ศ. 2560 – 2564 อาทิ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม กศน. กระทรวงศึกษาธิการ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และ ศูนย์ประสานงานอ่านยกกำลังสุข Smart Reading 15 องค์กร ฯลฯ ได้ริเริ่มจัดงานมหกรรมส่งเสริมการอ่านแห่งชาติเพื่อเป็นเวทีสาธารณะเผยแพร่แนวคิดขยายความรู้ และแนวปฏิบัติการพัฒนาสมองและพัฒนาการเด็กปฐมวัยโดยยกระดับการขยายผลสู่วงกว้างระดับภูมิภาค และสร้างความร่วมมือ-บูรณาการองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยมีการดำเนินงานดังนี้

“มหกรรมการอ่านแห่งชาติ ครั้งที่ 1 : มหัศจรรย์การอ่านเพื่อเด็กปฐมวัย” ณ แอร์พอร์ตเรลลิงก์ มักกะสัน ระหว่างวันที่ 10-11 กุมภาพันธ์ 2561 โดยมี พล.อ.อ. ประจิน จั่นตอง รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน พบคนคล้อยร่วมสร้างมหัศจรรย์แห่งการอ่าน มหัศจรรย์ลิเกนิทานและการอ่านบนฐานภูมิปัญญา โชนนวัตกรรมชุมชนอ่านยกกำลังสุข โดยเครือข่ายศูนย์ประสานงานสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่านในชุมชนท้องถิ่น จาก 15 พื้นที่ต้นแบบ โชน Reading in Wonderland : ดินแดนนิทานจินตนาการ, ตลาดนัดนักอ่านจาก 20 สำนักพิมพ์ นิทรรศการและกิจกรรมหนังสือดีเพื่อพัฒนาการ EF เมืองครุร่วมจัดงาน 27 องค์กร ร่วมแสดงนิทรรศการ 17 องค์กร มีผู้เข้าร่วมงานกว่า 2,500 คน สื่อมวลชนเข้าร่วมงานและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวภายในงาน จำนวน 95 คน จาก 61 สื่อ

“มหกรรมการอ่านแห่งชาติ ครั้งที่ 2 : มหัศจรรย์การอ่านเพื่อเด็กปฐมวัยในภูมิภาคภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่” ร่วมกับงานเทศกาลลิเกลิขีร์และเนื้อหาสำหรับสื่อสำหรับเด็กและเยาวชน (International Children's Content Right Fair (ICCRF)) และมหกรรม Big Bad Wolf ณ ศูนย์ประชุมและแสดงสินค้านานาชาติฯ จ.เชียงใหม่ ระหว่างวันที่ 29 พฤศจิกายน - 2 ธันวาคม พ.ศ. 2561 ออกแบบงานด้วยโชนนวัตกรรมการอ่านเพื่อสร้างเสริมสุขภาพ, การอ่านกับวิถีภูมิปัญญา, เปิดบ้านเด็กปฐมวัยอ่านยกกำลังสุขทุกในท้องถิ่น รวมถึงนิทรรศการ, เวทีวิชาการงานศิลปวัฒนธรรมและนวัตกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับคุณครูและพ่อแม่ผู้ปกครอง เมืองครุร่วมจัดงาน 40 องค์กร มีผู้เข้าร่วมงานกว่า 3,600 คน สื่อมวลชนเข้าร่วมงานและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวภายในงาน จำนวน 36 คน จาก 40 สื่อ

“มหกรรมการอ่านแห่งชาติ ครั้งที่ 3 : มหัศจรรย์การอ่านเพื่อเด็กปฐมวัยในภูมิภาค ภาคอีสาน” ร่วมกับงานสัปดาห์หนังสือและการเรียนรู้อุบลราชธานี ครั้งที่ 11 ซึ่งจัดขึ้นระหว่างวันที่ 10 - 18 สิงหาคม 2562 บริเวณชั้น 3 และ 5 ศูนย์ทิวเวอร์ จังหวัดอุบลราชธานี ประธานเปิดงานโดย ดร.คุณหญิงกัลยา โสภณพนิช รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จัดแสดงงานวิชาการ กิจกรรมปฏิบัติการ โชนอุบลคนมักอ่าน โชนอ่านอุ่นรัก กิจกรรมเด่น (Best Practice) จากศูนย์ประสานงานสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่านในชุมชนท้องถิ่น (Smart Reading) จากทุกภูมิภาค สนามเด็กเล่นสร้างปัญญา และกิจกรรมสร้างเสริมทักษะชีวิต แก๊งไดโนป่วน ขวนตะลุยป่า (Dino Adventure) โชนนิทรรศการ “เส้นทางกรอ่านเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย” และ การอบรมปฏิบัติการ (Workshop) จากบรรณาธิการและนักเขียนหนังสือเด็กมีรางวัล อาทิ ตูบปอง : เรื่องคักดี ปันประทีป, ระพีพรรณ พัฒนาเวช, ชีวัน วิสาสะ, ปรีดา ปัญญาจันทร์, ชัยฤทธิ์ ศรีโรจน์ฤทธิ์, รศ.นพ.สุริยเดว ทรีปาตี ภายในงานได้มีกิจกรรม Run For Book วิ่งของพี่น้องหนังสือนี้เพื่อน้อง ซึ่งทำให้เกิดการระดมทุนจัดตั้ง “ธนาคารหนังสือเพื่อเด็กปฐมวัยอุบลราชธานี” เป็นผลสำเร็จ เมืองครุร่วมจัดงาน 48 องค์กร มีผู้เข้าร่วมงานกว่า 5,300 คน สื่อมวลชนเข้าร่วมงานและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวภายในงาน จำนวน 76 คน จาก 60 สื่อ

และในปี พ.ศ. 2563 แผนงานสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน จะได้ขยายความร่วมมือสู่พื้นที่ภาคใต้ จัดงาน "มหกรรมการอ่านแห่งชาติ ครั้งที่ 4 : มหัตถรย์การอ่านเพื่อเด็กปฐมวัยภาคใต้ บนเส้นทางชีวิตวิถีใหม่"

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมให้พ่อแม่ บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยภาคใต้ได้รับรู้ เข้าใจ ทดลองปฏิบัติและตระหนักถึงความสำคัญของหนังสือและกิจกรรมการอ่าน เพื่อพัฒนาสมอง ทักษะชีวิต และศักยภาพเด็กปฐมวัย
2. เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และหนุนเสริมศักยภาพบุคลากรในชุมชนหน่วยงานที่มีภารกิจในการพัฒนาเด็กปฐมวัย
3. เพื่อเผยแพร่ นำเสนอพื้นที่ปฏิบัติการเรียนรู้การส่งเสริมการอ่านที่สัมฤทธิ์ผลของเครือข่ายศูนย์ประสานงานสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่านในชุมชนท้องถิ่นจากทุกภูมิภาค และเครือข่ายพลังอ่านชายแดนใต้
4. เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ของไทย พ.ศ. 2560 - 2564 ในยุทธศาสตร์การส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ของไทย

3. กลุ่มเป้าหมาย

● กลุ่มเป้าหมายหลัก :

- 1) หน่วยงาน/องค์กร บุคลากรด้านการพัฒนาเด็ก อาทิ บุคลากรทางการแพทย์ ครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูอนุบาล
- 2) องค์กรเครือข่ายร่วมสร้างวัฒนธรรมการอ่าน
- 3) ครอบครัวเด็กปฐมวัย
- 4) สื่อมวลชน เครือข่ายเน็ตไอดอล ยูทูบเบอร์ พลเมืองดิจิทัล (Digital Citizens) ร่วมเผยแพร่คุณค่าและความสำคัญของการอ่าน ในการพัฒนาคุณภาพและศักยภาพประชากรไทย

● กลุ่มเป้าหมายทั่วไป : ประชาชนทั่วไปได้รับรู้และตระหนักถึงความสำคัญของการอ่าน

4. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ

1. ผู้ได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมงาน จำนวน 1,000 คน
2. แกนนำที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ ไม่น้อยกว่า 200 คน
3. องค์กรร่วมจัดงาน ไม่น้อยกว่า 30 องค์กร
4. การรับรู้ข่าวสาร จำนวน 1,000,000 คน

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ

1. บุคลากรองค์กรเครือข่ายด้านการส่งเสริมการอ่าน ได้รับการหนุนเสริมและพัฒนาศักยภาพ
2. ครอบครัวและผู้ดูแลเด็กที่ร่วมงานเกิดความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะในการพัฒนาเด็กปฐมวัยด้วยหนังสือและการอ่าน
3. เกิดการพัฒนาและเผยแพร่ความรู้ คุณประโยชน์และคุณค่าของสื่อและกิจกรรมการอ่านในการพัฒนาสมอง ศักยภาพและคุณภาพชีวิตเด็กปฐมวัย
4. เกิดการหนุนเสริมขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ของไทย

5. การประเมินผลการจัดงาน

จัดให้มีกระบวนการติดตามประเมินผล เช่น

1. จัดกระบวนการกลุ่ม Focus Group / AAR
2. จัดทำแบบสอบถาม - แบบประเมินความพึงพอใจ ความรู้ ความเข้าใจ และประโยชน์ที่เด็กและครอบครัวผู้เข้าร่วมงานได้รับสื่ออ่านสร้างสรรค์ที่เกิดขึ้น
3. สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง / ผู้มีส่วนร่วมในกิจกรรม

6. การขยายผล

เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทาง Social Media อาทิ เว็บไซต์แผนงานสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน สสส. Link: <http://www.happyreading.in.th> , Fanpage Facebook : อ่านยกกำลังสุข, อ่าน อาน อ้าน และพลังอ่าน ชายแดนใต้ และเครือข่ายกว่า 20 ช่องทาง และหรือ นำไปขยายผลทางเครือข่ายสื่อมวลชนส่วนกลางและจังหวัดภาคใต้

7. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ครอบครัวและบุคลากรที่ร่วมงานได้เห็นแนวทาง เห็นความสำคัญคุณค่าของการส่งเสริมการอ่านแก่เด็กปฐมวัย สามารถประยุกต์ใช้สู่แนวทางปฏิบัติได้
2. เกิดการสานพลังและเสริมศักยภาพเครือข่ายองค์กรร่วมสร้างวัฒนธรรมการอ่านในการพัฒนาศักยภาพเด็กและครอบครัวด้วยการอ่านในระดับชุมชนท้องถิ่นและระดับชาติ
3. เกิดการรับรู้และตระหนักรู้ สร้างการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานแผนแม่บทส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ของไทย พ.ศ. 2560-2564

8. (ร่าง) รูปแบบการจัดงาน / กิจกรรม

ภายในงานประกอบด้วยโซนต่าง ๆ ประกอบด้วย นิทรรศการวิชาการ, งานนวัตกรรมส่งเสริมการอ่านที่ประสบความสำเร็จ, กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่หลากหลายทั้งระดับครอบครัว ชุมชน และระดับชาติ ฯลฯ อาทิ

1. นิทรรศการกลาง โดย แผนงานสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน
 - 1.1 การอ่านสร้างเสริมสมรรถนะและสุขภาวะเด็กปฐมวัย : EF, MIDL, Level book อ่าน อาน อ้าน : ปลดล็อกสมองเด็กไทยจากปัญหาอ่านไม่ออก
 - 1.2 นิทานนานาชาติ : กลุ่มเมล็ดฝัน
 - 1.3 หุ่นง่านิทานใบไม้ : กลุ่มนิทานใบไม้
2. อ่านทั่วไทย
 - 2.1 เครือข่ายพลังอ่านชายแดนใต้
 - ห้องสมุดของเล่น โดย สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

- ก้าวข้ามความเจ็บปวด นิทานเพื่อการเยียวยา โดย สมาคมเด็กและเยาวชนเพื่อสันติภาพชายใต้ (กลุ่มลูกเหรียญ)
- เล่นให้รู้ คอยให้รัก อ่านให้ผูกพัน โดย องค์กรช่วยเหลือเด็ก Save The Children สำนักงานปัตตานี
- อ่านและเล่นเพื่อพัฒนาทักษะการคิดเชิงบริหาร EF โดย สมาคมสร้างสรรค์เยาวชนชายแดนใต้ (กลุ่มสามฝัน)
- นิทานกับวัคซีน โดย คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่
- เล่นเปลี่ยนโลก โดย การส่งเสริมพัฒนาการและโภชนาการ โดย ศูนย์อนามัยที่ 12
- นิทานภาพภูมิท้องถิ่น โดย ทีเค พาร์ค
- ฯลฯ

2.2 Best Practice จากเครือข่ายศูนย์ประสานงานอ่านยกกำลังสุข Smart Reading : ภาคอีสาน ภาคเหนือ ฯลฯ

3. โซนกิจกรรมเวที

- ปาฐกถา / บรรยายพิเศษ
- Mini Reading ted talk
- Reading Workshop
 1. หนังสือทำมือ
 2. เทคนิคการอ่านและเล่านิทาน
 3. การอ่านเพื่อส่งเสริมพัฒนาการและการเลี้ยงดูเด็ก
 4. การอ่านการเล่นเพื่อพัฒนาทักษะสมอง EF
 5. ฯลฯ
- กิจกรรมการอ่าน อาทิ ประกวดเล่านิทานประกอบภาพ/หนังสือ, ครอบครัวนิทาน, ของเล่นทำมือส่งเสริมพัฒนาการลูก (DIY), ลี้อส่งเสริมการอ่านของครูปทุมวัย
- ฯลฯ

4. โซนจำหน่ายหนังสือเด็กและมหรทรรณหนังสือเล่มละบาท

9. องค์กรร่วมจัดงาน

1. เครือข่ายพลังอ่านชายแดนใต้ จำนวน 14 องค์กร
 - วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
 - มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
 - คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
 - คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
 - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปัตตานี
 - องค์กรช่วยเหลือเด็ก save the children

- ศูนย์อนามัยที่ 12 ยะลา
- สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
- สมาคมสตรีไทยมุสลิม จ.ปัตตานี
- มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
- เทศบาลนครยะลา
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี
- คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
- มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

2. ศูนย์ประสานงานอ่านยกกำลังสุข Smart Reading 18 องค์กร

- โครงการส่งเสริมการอ่านในกลุ่มเด็กปฐมวัยไร้สัญชาติ จ.เชียงราย
- โครงการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน ในสถานการณ์ "โควิด-16" จ.สุรินทร์
- โครงการนิทานปั้นสุข จ.เชียงใหม่
- โครงการอ่านเสริมพัฒนาการ อ่านสันติภาพ อ่านยกกำลังสุขชายแดนใต้ จ.ยะลา
- โครงการเชียงใหม่อ่าน อ่านยกกำลังสุข : นิทานสร้างเมือง
- โครงการอ่านปันรัก จ.พะเยา
- โครงการอ่านยกกำลังสุข เพิ่มสุขชาวลำปาง จ.ลำปาง
- โครงการวิถีวัฒนธรรมชุมชนอ่านยกกำลังสุขจังหวัดสุรินทร์
- โครงการอ่านยกกำลังสุข เพื่อเด็กและเยาวชนในชุมชนท้องถิ่นเลย จ.เลย
- โครงการมหัศจรรย์การอ่านสร้าง EF เด็กชายแดนใต้ จ. ปัตตานี
- โครงการพัฒนากลไกปฏิบัติการอ่านออกเสียงเพื่อสร้างเสริมสุขภาพเด็กปฐมวัยในชุมชนท้องถิ่นจังหวัดร้อยเอ็ด
- โครงการอ่านสนุกสร้างสุขในชุมชน จ.นครศรีธรรมราช
- โครงการจัดตั้งศูนย์ประสานงานชมรมครอบครัวรักการอ่าน (Family Book Club) เพื่อการอบรมและให้ความรู้สู่การเป็นครอบครัวรักการอ่านสำหรับชุมชนเขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร
- โครงการโรงเรียนต้นแบบรักการอ่านผ่านนิทานสร้างเสริมสุขภาพ จ.เชียงราย
- โครงการการพัฒนารูปแบบนวัตกรรมส่งเสริมพฤติกรรมการอ่านและสร้างนิสัยรักการอ่านของเด็กปฐมวัย จ.นครราชสีมา
- โครงการมหัศจรรย์ปฐมวัยรักการอ่าน 63 จ.ยะลา
- โครงการชุมชนร่วมพัฒนาหัวใจของบ้านอ่านยกกำลังสุข กรุงเทพฯ
- โครงการเสริมสร้างศักยภาพแกนนำคนรุ่นใหม่ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาและวัฒนธรรมการอ่านของเด็กในชุมชน (มอส.)

3. เครือข่ายขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ของไทย พ.ศ. 2560-2564 อาทิ กระทรวงวัฒนธรรม, กระทรวงมหาดไทย, กระทรวงศึกษาธิการ, กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, กรมส่งเสริมวัฒนธรรม, กรมกิจการเด็กและเยาวชน, กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.), สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักหอสมุดแห่งชาติ, สำนักงานอุทยานการเรียนรู้, สมาคมผู้จัดพิมพ์และผู้จำหน่ายหนังสือแห่งประเทศไทย ฯลฯ

